

strija bi odstopila velik del Galicije z Bukovino. Ruska bi pa nam pomagala vzeti Srbsko, Bosnijo in Hercegovino.

Nemški Bismark si je veliko prizadeval, da bi evropske dežele priznale jegovega zdajnega ljubčka: špansko republiko. Toda ne pojde mu vse po volji. Nekatere države, posebno Avstrija in Ruska, vedno odlagajo.

Na francoskem je iz zapora všel general Bazaine, kateri je l. 1870 Prusom prenelo izročil ali izdal trdnjavo Mec z više 100.000 vojakov. Bil je radi tega obsojen in zaprt na morski otok sv. Margarite. Zdaj je všel s pomočjo svoje žene, ki mu je priskrbela ladjo. Zdaj je na Nemškem.

Karlisti močno napredujejo. Imajo zdaj 90.000 orožanih mož in zapovedujejo tretjini cele Španske.

Na srbski meji nabirajo Turki mnogo vojakov. Pravijo, da namenijo v srbsko knježevino vdreti, Belgrad vzeti, zdajnega kneza, ki ni doma, odstaviti in starega kneza Aleksandra Karadžordževića v deželo poklicati.

Za poduk in kratek čas.

Lojza Lató.

z ranami Zveličarja obdarovana deklica v Belgiji.

Vvod. Zdajni svet pogosto taji čudeže. Toda sledeče vrstice bodo bralcem razlagale čudovite prigodke, ki se godijo na telesu neke deklice v Belgiji blizu francoske meje. Cerkvena in svetna gospodstva, dohtarji in zdravniki zraven glasovitih prirodznanskih in modroslovskih profesorjev so ove izredne prikazni pregledovali, opazovali in preiskavali. Toda vsi pravijo, da ove prikazni presegaajo narurne moči — so čudeži.

Ove prikazni so jako usupnile zdajne nevernike, krivoverce in Jude; neverniki se čutijo pobiti v svojem nevernem tajenji čudežev; luteranski krivoverci so v zadregi, ker se pri njih v 300 letih obstanka še ni zgodil noben čudež; in tudi Jude iznemirujejo, ker vidijo tolik čudež znamenj Križanega, katerega toliko sovražijo.

Verni Katoličani pa se veselijo in tolažijo sredi groznega neverstva, da Bog po tolikem čudeži svojo sv. Cerkvo kinči in utrduje.

Enako veselje in tolažbo v srcih bralcev „Sl. Gosp.“ ubuditi, to je namen sledečim vsticam.

I.

Lojza Lató do 16. leta starosti.

1) Lojza Lato (Lateau) se je rodila 30. januarja 1850. v turneski škofiji v Belgiji v vesi Bois d' Hain blizu francoske meje. Je tedaj letos izvršila 24. leto. Oče Gregor Lató bil je delavec v bližnjih železnih fužinah. Mati je podedovala majhno njivico, kder si je ova rodbina s teško zasluženim denarjem postavila priprosto hi-

šico. Zakonska sta, akoravno uboga, vendar živelata srečna in zadovoljna. Vendar s porodom 3. deklice, t. j. naše Lojze, bilo je sreče konec. Mati je potem bolehalo 2 leti. Oče Gregor pa je naglo umrl na osepnicah, katerih si je tudi komaj 3 mesece stara Lojza nalezla. V tej sili prišel je v hišo nek dalejšni sorodnik in je mater s hčero vred rešil gotove smrti. Dve leti poznej bila bi se Lojza skoro utopila. Sestra in mati, ki se je ravno od bolezni okrevala, ste jo komaj smrti otele. Sploh pa je pri tej hiši časih bilo hudo pomanjkanje. Toda voljno so prenašali svojo siromaštvo. Zlasti Lojza radi tega nikoli ni bila otožna ali žalostna, še menj pa nevoljna.

V 8. letu že je mala Lojza lepo stregla neke bolene ženi. Pokazala se je čudno spretna in marljiva v postrežbi bolenikov. Od 12—14 leta svoje starosti stregla je potem svoje 70letne tete. Imeli so jo sploh za: malo usmiljeno sestro. Cele noči je rada bedela pri postelji bolenice. Po tetini smrti prišla je Lojza v glavno mesto Brüssel. Ostala je ondi le 3 tedne, ker se je bolena morala vrniti domu. Neka besna krava je revo nabodla na roge in hudo ranila. Uboga Lojza je trpela grozne bolečine. Vendar nikdar jej ni všla najmenjša nevoljna besedica. Ko je zopet ozdravila, tedaj se je učila pri sestri šivati. Večidel pa je z materjo hodila za dnino k sosedom na delo.

2) Leta 1866 začela je v njeni domači vesi razsajati huda kolera. Strah in groza je plašila prebivalce. Kdor je imel le kam, ta je odbožal. Veliko bolenih bilo je popolnem zapuščenih. Pri neki hiši bilo je 7 oseb. Odrašeni 4 sinovi so strahu pobegnoli in brez usmiljenja zapustili bolenega očeta, mater in sestro. Enako žalostno godilo se je pri mnogo hišah.

Tolika revšina je Lojzi globoko v srce segala. Ubogi zapuščeni so se jej v srce usmilili. Zato stopi pred mater in jo prosi, da bi jej dovolila bolenim streči. Mati se pa boji za svojo ljubljeno dete. Zato hčeri ne da dovoljenja. V tej zadregi med pokoršino do matere in med usmiljenjem do bolenih, obrne se Lojza v molitvi do Boga. In to je pomagalo. Po storjeni molitvi še enkrat mater prosi ponižno, pohlevno in nježno. Pravi, da se ničesar ne boji; Bog jej bo gotovo pomagal. Mati privoli.

In zdaj je bilo čuda gledati, kar je pogumna deklica izvršila. Skoro edina si je zraven pobožnega fajmoštra upala med bolnike. Kder je vse pobegnolo, ondi si zamogel najti Lojzo in pa duhovnega pastirja. Brez pomislika sta stavila svoje življenje za svoje brate. Lojza je stregla živim, tolažila je umirajoče, mrliče je pokapala. Šla je od hiše do hiše. Kder koli je bilo treba pomoči, ondi je pomagala. Zgoraj omenjeni 4 brati prišli so žalostni nazaj. Toda blizo si niso upali v hišo, kder sta oča in mati mrtva ležala, sestra pa umirala. Naposled so se vendar dali

nagovoriti, da so prišli z vozičem po sestro. Po mrtva stariša iti si pa niso upali. Zato pak oskrbi Lojza 2 mrtvaški trugi. Položi sama mrliča v nji in s pomočjo svoje sestre privleče do pokopališča. To je bilo veselje za angele in ljudi. Junašk zgled slabih deklic naposled osramoti od daleč stoječe moške, ter jih nakloni, da mrliča zagrebejo. —

3.) Zdaj je Lojza bila 16 let stara. Vsejeno dozdejno življenje bilo je polno pomanjkanja, bolezni in smrtnih nevarnosti. Tudi za naprej ni bilo boljše. Celo leto 1867 je bolehalo. Meseca septembra bi bila skoro umrla. Jene prijateljice tedaj začnejo 9 dnevno pobožnost k Devici Mariji. Toda brž, ko so začele, že je Lojza oči odprla ter rekla: zdaj še ne bodem umrla. Prosila je nekaj mleka in bila je zopet zdrava.

Vendar 3 mesece poznej zboli iz nova in še bolj nevarno. Glava jo je hudo bolela, ter bolešno vnela levo ramo, stran in nogo. Bolečine bile so prevelike, zlasti leta 1868. Pod pazduhom gnojil se je hud tvor. Tri dolge tedne je reva na stolu sedela noč in dan; bolešno glavico pa je naslanjala na trdo mizo. Trpela je čudovito potrpežljivo. Nikdar ni kaj potožila.

Konec marca začela je kri bluvati. Hudo je oslabela. Še vračil ni mogla povzivati. Le nekoliko vode je pila. Aprila jej je prihajalo še bolj hudo.

Bilo je 15. aprila, ko je Lojza sama mislila, da bo umrla. Vzela je tedaj slovo od svoje matere, od sester in prijateljic. Pozno na večer je sprejela sv. zakramente. Po svetem obhajilu čutila je Lojza nagnenje Boga za zdravje prositi. Ali komaj molitev domoli, že se obrne do okoli stoječih rekoč: tudi zdaj še ne bodem umrla. Bolečine hipoma prenehajo, kakor da bi jih bil kdo presekali. —

Toda slaba je bila tako, da je 17. aprila le 1 krat ustala. Drugi den pa je že 2 krat mogla iz postelje. Rekla je milo smehljaje: kedar 4. krat ustanem, tedaj pojdem v cerkvo k obhajilu. In tako se je tudi zgodilo. V torek 21. apr. je šla sama brez vsake pomoči v precej burnem vremenu ob 7. uri zgodaj v farno cerkvo. Ta je bila že ljudi natlačena. Hoteli so se prepričati, ali se bo res zgodilo, kar je Lojza rekla. Vsi so se zavzeli Lojzo zagledavši. Ona pa se je čudila, da je ta den toliko ljudi v cerkvo prišlo. Molila in obnašala se je celo navadno. Konec sv. meše je šla k sv. obhajilu in potem domu k svoji materi.

Vsa ves pa se je veselila Lojzinega ozdravljenja. Tri dni poznej dobi ponižna Lojza na svojem telesu znamenja svetih ran Jezusa Kristusa. O tem pa prihodnjik.

Družba sv. Mohora.

V tem mesecu bode družba rešila svojo na-

logo. Do konca avgusta bode slednja pola družbinega koledarja v natisu doveršena in z začetkom prihodnjega meseca bode pričela se razpošiljatev družbinah knjig.

Lani je štela družba: 438 dosmertnih in 21.454 letnih, tedaj

vkup . . . 21.892 udov;

letos pa je narastlo število dosmertnih

udov na	495
in letnih na	23.631

tako, da vseh udov je 24.080

Čez dve tisoč jih je torej pristopilo letos na novo.

Računimo, da nas Slovencev je 1,266.000, tako pride na vsacih 53 Slovencev en ud družbe sv. Mohora. Na Štajerskem (v lavantinski in sekovski škofiji) je že vsak 48. slovenski prebivalec ud Mohorjeve družbe; na Kranjskem in Koroškem pride na 49 in na Primorskem na 60 Slovencev en ud družbe sv. Mohora. Koga pač tako velikanski napredek naše družbe ne veseli? Kjer koli se jezik slovenski govori, tam že ima družba svoje ude in po pravici smemo terditi, da ne najdemo pri nejednem narodu v Avstriji in zunaj Avstrije enake ustanove, ki bi v ljudstvu tako vkošenjena bila, kakor je družba sv. Mohora pri Slovencih.

Družbeniki prejemo tudi letos šestero knjig; za letni donesek enega gld. — in če odštejemo kolek po 6 kr. za koledar — prav za prav 94 kr. — zopet 63 tiskanih pol, katerih oblika je letos pri treh knjigah zdatno povečšana. Knjige pa so te-le: 1) „Življenje svetnikov in svetnic božjih“, 2) „Življenje in smert Kristusova.“ 3) „Občna zgodovina“ za slov. ljudstvo. 4) „Domači zdravnik.“ 5) „Zlate bukve slovenskega vedeža.“ 6) „Koledar za leto 1875.“

Družbini dohodki tega leta znašajo 25.902 gl. 93 kr.
stroški pa 25.868 „ 46 „

ostane gotovine	34 gl. 47 kr.
---------------------------	---------------

katera se po sklepu družbinega odbora daruje za Janežičevo ustanovitev.

Vrednost železa.

Vrednost železa raste, čem bolj imenitne in umetne reči se iz njega narejajo. Tako se kos železa, ki je sploh le 1 gld. vreden, kmalu plača s 3 gld., če ga zdelas na podkove; 4 gld., če se iz njega naredi gospodarsko orodje; 45 gld., če se zdelas na različen železen lišp. Na igle izdelan dobi vrednost 75 gld. Svojih 900 gld. je vreden v podobi jeklenih gumbov (knofov) in zapenk (šnol), v podobi jeklenega lišpa pa 2000 gld. Če se pa iz ovega kosa železa izdelajo jeklena tenka in nježna peresca za kazalce na žepnih urah, potem je vreden 50.000 gld.